

Damene på Torvet

På 1920/30/40-tallet drev min morfars slekt kafeen Torvstevnet i Sandefjord. Kafeen lå i 2. etasje over Th. Haavaldsen og A. Bjune jernvareforretning på torvet.

INGER BJAR-KESSLER

Morfars søstre, Netty Andersen (ugift) og Janne Herland (enke) sto for driften. Netty lagde maten og Janne serverte. De hadde også noen unge piker til å hjelpe seg.

Alle barnebarna i Andersen-slekten husker de gode søndagsmiddagene på 1930/40-tallet hos farmor og farfar, tante Janne og tante Netty.

Selv under krigen klarte Janne og Netty å få tak i matvarer til kafeen sin. Min tante Anne-Marie har skrevet følgende om familien i Sandefjord. Hun ble født i 1926.

Anne Maries historie

«Farmor», Anne Tonette Andersen, var tykk og trivelig og verdens snilleste bestemor.

Hun var fra en slekt som drev hotellvirksomhet og var fantastisk til å lage mat.

De hadde et stort og gjestfritt hus midt på torvet i Sandefjord. Vi var ofte der til søndagsmiddag, og da var det liv rundt langbordet. Fars søstre, tante Janne og tante Netty, hjalp til med maten, men ellers var det en hushjelp som serverte og vartet opp. Og alltid var det dekket med fint servise, krystall og sølvtøy, og bordet var pyntet med levende lys og blomster.

Alle forspiste seg på disse søndagsmiddagene, og når de voksne hvilte seg litt, sto vi barna i vinduene og så på Frelsesarmeen som hadde friluftsmøte på Torvet hver søndag ettermiddag.

Det var vår tids barne-TV!

Men det var mye fin sang og musikk. Ellers hadde de et innholdsrikt og stort loft, og det hendte vi fikk lov til å kle oss ut med ting vi fant der oppe.

Når vi hadde drukket kaffe og brus og forspist oss igjen på deilige hjemme-

TORVET: Kafeen Torvstevnet i Sandefjord, der familien Andersen drev kafé på 1920, -30 og -40-tallet. Familien bodde i 3. etasje og en del av...

bakte kaker, bilte vi hjem til Tønsberg.

Og det jeg husker fra disse bilturene var at månen alltid fulgte oss helt hjem. Den var i Sandefjord når vi startet, og hele veien hjem kunne vi se den fra bilvinduet - og når vi hadde lagt oss i Tønsberg sto den på himmelen rett over huset vårt. Et mysterium for et lite barn.

Det var alltid far som kjørte - mor tok

aldri sertifikat enda de hadde bil fra 1927.

Farmor døde av kreft. Hun lå hjemme mens hennes døtre, Janne og Netty, stelte henne. Hun døde midt på sommeren det året jeg skulle begynne på skolen (1933).

Farfar, Thorvald Andersen, fikk slag og satt lam i rullestol i seks år før han døde. Han hadde aldri vært syk før.

Igjen var det døtrene Janne og Netty som ble sykepleiere. Riktignok hadde de hjelp i huset - men likevel! Thorvald døde i 1945 like etter at krigen var slutt.

Moderne søstre

Disse tre søstrene, Netty og Janne, samt Elna med etternavnet Harsheim, ble født på 1880/90-tallet og var på mange måter svært moderne. Høsten 1927 dro

FØROGNÅ

Saker og ting som
setter minnene i sving

Tankfart

Denne figuren er vel ikke ukjent for de fleste som har fart på Persiske Gulf, med det man kalte for VLCC og ULCC klasse tankbåter. Tankbåter på 200.000 tdw og oppover. Denne top-side taxien fra Court Helicopter var ganske mye benyttet når man skulle ha mannskapsskifte i Cape Town i Syd Afrika. Det ble lange og trøttende reiser. En reise som kunne ta opp mot et døgn, og kanskje rett om bord. Man var vel ikke direkte «fit for fight», når man landet på dekket og skulle overta, etter den lange reisen. Heldigvis så var det ikke noe tidsforskjell på disse reisene. Turen denne gang gikk til turbintanker «Thorshavet».

Tekst og foto: Ragnar Iversen (www.skipshistorie.net)

Bussveska

Det var en selvfølge i femtiårene at det fantes bussbillettører på alle bussrutene. Og de hadde selvsagt en billettveske som på bildet. Jan Trollerud og Håkon Stenberg var betrodd denne jobben på bussen fra byen til Stokke. Sjåføreren var gjerne Einarene Sørensen og Gullord.

Dette bildet tror vi imidlertid er fra Granholmsletta i 50-årene. Det viser en blid sjåfør med en kvinnelig billettør. Hvem de er håper vi leserne kan hjelpe oss med å finne ut. Og en bussjåfør er jo som vi alle vet en mann med godt humør!

Når vi ser bildet var det vel også slik når det gjaldt bussjentene også! Mener sjåføren het Rolf Borge?

SANDEFJORD LOKALHISTORISKE SENTER

på Pukkestad gard

Har du bidrag til denne siden?

Levér det i avisresepsjonen, mrk. Lokalhistorisk senter. Bilder merkes med hvem, hva, hvor, når, og helst med en beskrivelse. Husk navn og adresse på utlåner. Har du elektronisk stoff, send det til sv-er-lu@online.no

Sandefjord Lokalhistoriske senters redaksjonsgruppe:

Sideansvarlig: Harald Fevang,

Bildeansvarlig: Ragnar Iversen.

Medarbeidere: Sven Erik Lund, Svein Olav Løberg, Bjørn Hoelseth, Dag I. Børresen, Odd Galteland, Tor Skagun, og Tor Børresen.

Kontaktperson:

Sven Erik Lund, tlf. 928 27 154

DREV KAFE: Søstrene Janne Herland (foran) og Netty Andersen, som drev kafeen Torvstevnet i Sandefjord på 1920, -30 og -40-tallet.

JENTETUR: Denne bilen er en fireseter, så bildet er trolig tatt på en annen "jentetur" enn den vi hører om i historien. Inne i bilen sitter Netty Andersen som drev kafeen Torvstevnet i Sandefjord sammen med søsteren, Janne Herland.

FOTO: FAMILIEALBUMET

de på biltur med tre andre damer. Turen gikk nordover til Lillehammer, over fjellet til Sognefjorden, og hjem igjen via Gol i Hallingdal.

Reisefølget het Hjørdis Sveinung, Ingeborg og Signy. Det var nokså uvanlig at kvinner hadde sertifikat på den tiden, men Ingeborg var en dyktig sjåfør.

Netty var ugift og Janne var enke, mens både Elna og Hjørdis hadde mann og små

barn hjemme. De ble tatt vare på av hus-hjelpen! (Vi vet ikke etternavnet på Ingeborg og Signy.)

Veiene hadde en helt annen standard enn i dag, og farten og trafikken var betydelig lavere enn i våre dager.

Bilturen startet i Sandefjord 6. september. Neste kveld overnattet damene på Høsbjør Hotell ved Lillehammer.

Skotøyutsalget i Storgata

Dette nyttårsbildet fra 2. januar 1965 viser National Skofabrikk med butikken Skotøyutsalget i Storgata. Fabrikken ble etablert av And. B. Hasle allerede i 1908, men etter bare syv år brant fabrikken ned til grunnen. Etter dette gjorde eieren bedriften om til et aksjeselskap, og bygget det hele opp igjen slik vi kjenner bygningen fra våre dager.

Den daværende eier fikk deretter med seg solide herrer i direksjonen nemlig Ole Wegger, Haldor Virik og Severin Numme. Alle innvalgt av aksjeeierne.

Etter krigen var fabrikken en stor og betydningsfull arbeidsplass i Sandefjord med sine mange nåtlersker og skotøyarbeidere.

I butikken ble kundene ekspedert av bl.a. Berit Jensen som i 1956 sørget for at dagens

tekstforfatter fikk kjøpt de helt nødvendige og moteriktige traktorsko til høstens konfirmasjon. Sammen med gabardindressen fra Jacobsens Herreekviperings tvers over gaten var dette inngangsbilletten til voksenlivet.

Både sko og dress ble etterhvert sørgelig umoderne, og senere gikk også begge disse to butikkene dessverre ut på dato.

Dagens bilde viser forså vidt få forandringer, men butikkene har helt andre varer.

Tekst: Harald Fevang.

Foto før: Politarkivet.

Foto nå: Ragnar Iversen.